

«جوان» الزامات اتمام مالیات‌ستانی ممیز محور را واکاوی می کند

آغاز پایان نظام مالیاتی ممیز محور

دریافت مالیات هوشمند از مشاغل مبتنی بر تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم با یان بخش مالیات‌ستانی ممیز محور است

یکی از اقدامات بسیار مهم در جهت اصلاح نظام مالیاتی، هوشمندسازی نظام مالیاتی است و طی سالیان اخیر به دلیل مشکلات موجود در زمینه جمعیت داده‌ها و نبود اطلاعات جامع از میزان فروش هر شغل، به صورت ممیز محور و تقریبی مالیات اخذ می‌شد و راه‌های فرار مالیاتی بسیار زیاد بود، اما از سال گذشته و با جدی شدن بحث اصلاح نظام مالیاتی در دولت سیزدهم، دولت به سمت ایجاد یک سامانه جامع و محور در زمینه جمعیت اطلاعات حساب مشاغل رفته است و سامانه مودی‌بان در تیر ۱۴۰۱ رونمایی شد و در سال ۱۴۰۲ امکان اخذ کامل اطلاعات مالیاتی و حساب‌های تراکنش مشاغل وجود دارد، همچنین به موازات ساماندهی دستگاه‌های پوز و اتصال هر دستگاه پوز به یک مودی مالیاتی نیز در دستور کار قرار گرفت و با جمع اطلاعات خروجی حساب فرد و دستگاه پوز هر یک از مشاغل، امکان رصد کامل جریان مالی مشاغل و اخذ مالیات واقعی و دقیق مشاغل به وجود آمده است. یکی از مزایای اصلی مالیات ستانی هوشمند، امکان نظارت بر تراکنش‌های تجاری در زمان وقوع آن و بررسی برخط آن است. این موضوع به سازمان امور مالیاتی این اجازه را می‌دهد تا مسائل بالقوه عدم انطباق را شناسایی کند و اقدامات اصلاحی را قبل از تبدیل شدن به یک مشکل انجام دهد. به عنوان مثال، اگر یک کسبو کار به طور مداوم زیان‌های خود را گزارش می‌کند، مقامات مالیاتی ممکن است برای تعیین اینکه آیا کسبو کار درگیر تقلب مالیاتی یا فرار از مالیات است تحقیق کنند.

یکی دیگر از مزایای مالیات ستانی هوشمند افزایش دقت گزارش مالیاتی است. با نظارت بر تراکنش‌های مالی و تجاری در زمان وقوع، سازمان امور مالیاتی می‌تواند اطمینان حاصل کند که مشاغل در آمد و هزینه‌های خود را به طور دقیق گزارش کنند. همچنین مالیات ستانی هوشمند می‌تواند

با ر اداری مالیات‌دهندگان را کاهش دهد. با خودکار کردن فرآیند گزارش دهی مالیاتی، مالیات‌دهندگان می‌توانند در زمان و هزینه فعالیت‌های مربوط به رعایت قوانین را صرفه‌جویی کنند که این می‌تواند منابعی مالی و زمانی را آزاد کند و می‌توان از آنها برای سرمایه‌گذاری در رشد و توسعه کسب و کار استفاده کرد. علاوه بر این، مالیات ستانی هوشمند می‌تواند شفافیت و عدالت را در سیستم مالیاتی ارتقا دهد. با فراهم کردن دسترسی همزمان به مودیان مالیاتی جهت مشاهده اطلاعات مالیاتی بر خط خود، می‌توانند دید بیشتری نسبت به فرآیند مالیاتی داشته باشند و نحوه محاسبه مالیات‌های خود را درک کنند که این می‌تواند به ایجاد اعتماد بین مالیات‌دهندگان و دولت کمک کند و برای موفقیت بلندمدت سیستم مالیاتی ضروری است.

در این راستا تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم بستر اصلی مالیات‌ستانی اسان و هوشمند است که ممیز محوری را نیز از بین خواهد برد و با معافیت‌های مناسبی که برای هر کسبو کار در نظر گرفته است، حداقل میزان مالیات را براساس حساب‌های معرفی شده مشاغل از صاحبان مشاغل

اخذ خواهد کرد.

افزایش ۱۰۰ برابری سقف شمول تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم

در سال ۱۴۰۱ با پیگیری سازمان امور مالیاتی از مراجع قانونی ذیصلاح، سقف شمول استفاده از تبصره ۱۰۰ ق.م.م، ۱۰۰ برابر معافیت موضوع ماده (۸۴) قانون مالیات‌های مستقیم برای عملکرد سال ۱۴۰۰ تعیین شد. بر این اساس صاحبان مشاغل موضوع تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم با جمع فروش (درآمد) تا مبلغ ۴۸/۰۰۰/۰۰۰ ریال امکان پرداخت مالیات مقطوع تعیین شده در راستای تبصره فوق را خواهند داشت که این مسئله باعث افزایش ۵۰ درصدی متقاضیان پرداخت مالیات مقطوع موضوع تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم نسبت به سال گذشته شد.

برای تکریم مودیان و در نظر گرفتن شرایط پاندمی کرونا و تأثیر آن بر کسب و کار اصناف، علاوه بر افزایش حد شمول استفاده از تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم، ضریب سودآوری فعالیت‌صاحبان مشاغل ۵۰ درصد کاهش یافت که این اقدام مهم موجب شد در خرداد و تیر ۱۴۰۱ برای

اقتصاد

سرویس اقتصادی ۸۸۴۹۸۴۳۳

پرونده

اقتصاد سیاسی

حسینعلی حاجی‌دلگانی

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس

مالیاتی ستانی هوشمند جلوی فرار مالیاتی را

می‌گیرد

جعفر قادری عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی نیز در گفت‌وگو با «جوان» با اشاره به اهمیت سامانه مودی‌بان و مالیات‌ستانی هوشمند اظهار کرد: «یکی از مهم‌ترین مسائل کشور ما در زمینه اصلاح نظام مالیاتی، حذف ممیزان مالیاتی و مالیات‌علی‌الرأس است. متأسفانه تا پیش از این مالیات به‌صورت علی‌الرأس اخذ می‌شد و تابعی از تشخیص مأمور مالیاتی بود. برای شفافیت در نظام مالیاتی و رفع ابهام برخی غرض‌ورزی‌های مأمور برای دریافت مالیات، نیاز به یک سامانه یکپارچه، جامع و متناسب با درآمد مردم در جامعه احساس می‌شد که در این راستا سامانه مودی‌بان تدوین و ایجاد شد.»

وی ادامه داد: «اگر نظام مالیاتی بر مبنای داده‌های سامانه مودی‌بان هوشمند باشد و بر مبنای حساب‌های شخص و تراکنش‌های مالی انجام شده توسط افراد، مالیات اخذ شود، موجب می‌شود تا تمام درآمدهای افراد مورد توجه قرار گیرد و هیچ در آمدی نادیده گرفته نشود. همچنین مالیات‌ستانی هوشمند این امکان را فراهم خواهد کرد که از فعالیت‌های سودآور سوداگران، مخرب و واسطه‌ای نیز مالیات اخذ شود که علاوه بر کاهش و کنترل سوداگری، می‌تواند در بخش مهار تلاطمات بازار نیز اثرگذار باشد.»

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس در ادامه با اشاره به اهمیت مالیات ستانی هوشمند بر افزایش رسک و کاهش سود فعالیت‌های غیر مولد افزود: «با اتخاذ رویکرد مالیاتی ستانی هوشمند، دریافت مالیات از مشاغل نیز کاملاً عدالت محور خواهد شد. با افزایش درآمدهای مالیاتی دولت این امکان را پیدا می‌کند که در بخش‌های مولد اقتصادی نرخ مالیات را کاهش دهد، چرا که با استقرار مالیات ستانی هوشمند علاوه بر افزایش رسک و کاهش سود فعالیت‌های غیرمولد، امکان کاهش مالیات فعالیت مولد نیز فراهم خواهد

جعفر قادری

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس

با اتخاذ رویکرد مالیاتی ستانی هوشمند، دریافت مالیات از مشاغل نیز کاملاً عدالت محور خواهد شد. با افزایش درآمدهای مالیاتی دولت این امکان را پیدا می‌کند که در بخش‌های مولد اقتصادی نرخ مالیات را کاهش دهد، چرا که با استقرار مالیات ستانی هوشمند علاوه بر افزایش رسک و کاهش سود فعالیت‌های غیرمولد، امکان کاهش مالیات فعالیت مولد نیز فراهم خواهد

می‌شوند. فشار وارد نمی‌کنند و از آن طرف فرد آگاه می‌شود که چه نوع عملیاتی باعث پرداخت مالیات می‌شود و فرد می‌تواند با آگاهی به فعالیت‌خود ادامه دهد.»

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس با بیان اینکه تراکنش‌های مالی روش راحت‌تری نسبت به دیگر روش‌ها برای اخذ مالیات است، گفت: «با روش مالیات‌ستانی هوشمند، بر حسب تراکنش‌های مالی مالیات کسر می‌شود و محاسبات مجلس به گفت‌وگو پرداختیم که در ادامه خواهید خواند.

نظام مالیاتی ممیز محور حذف خواهد شد

حسینعلی حاجی دلگانی عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «جوان» با اشاره به تأثیر اصلاح نظام مالیاتی مبتنی بر افزایش درآمدهای مالیاتی بر مهار تورم اظهار کرد: «در مالیات ستانی هوشمند در زمان معاملات یا عملیات مالی، برابر قانون مالیات به فرد تعلق می‌گیرد و همان موقع مالیات اخذ می‌شود. افزایش درآمدهای مالیاتی به طور مستقیم بر کاهش کسری بودجه و مهار تورم نیز اثرگذار است.»

وی افزود: «در روش مالیات‌ستانی هوشمند از افرادی که مالیات گرفته می‌شود، به سبب آنکه همان موقع مطلع

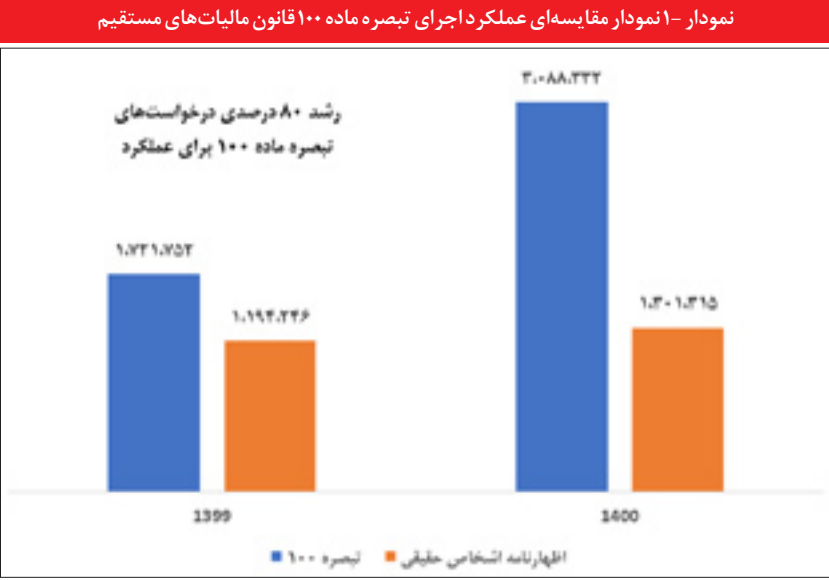
پرداخت مالیات عملکرد سال ۱۴۰۰ به نسبت سال قبلس شاهد افزایش ۸۰ درصدی مودیان شخص حقیقی و افزایش ۵۰درصدی متقاضیان پرداخت مالیات مقطوع موضوع

تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم باشیم. در سال ۱۴۰۱ تعداد مودیان مالیاتی که اظهارنامه داده بودند، افزایش اندکی یافت (افزایش ۴۰ هزار نفری)، ولی تعداد مودیان استفاده‌کننده از تبصره ماده ۱۰۰ تقریباً ۲/۴ برابر شد و از حدود ۱/۲ میلیون نفر به حدود ۳ میلیون نفر رسید

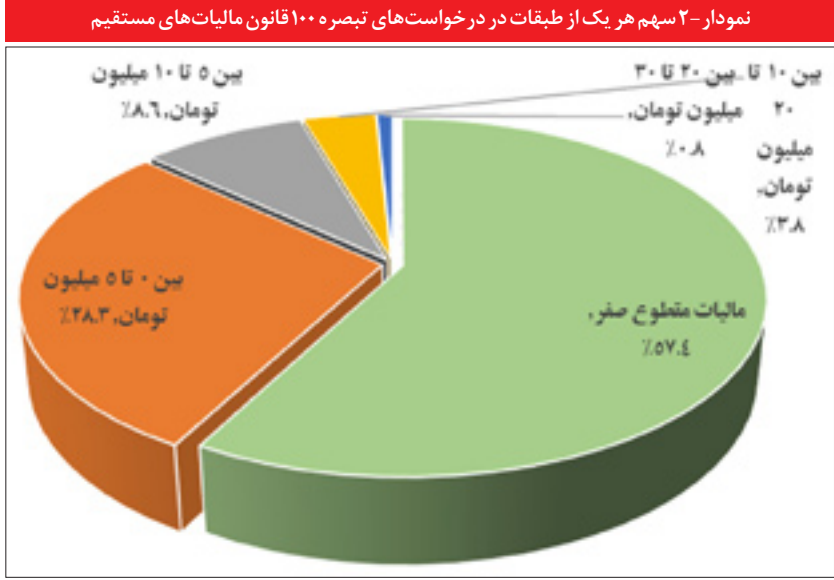
تحقق عدالت مالیاتی در دریافت مالیات مقطوع موضوع تبصره ماده ۱۰۰ ق.م.م

مالیات مقطوع موضوع تبصره ماده ۱۰۰ ق.م.م حدود ۵۰ درصدی متقاضیان پرداخت مالیات مقطوع موضوع تبصره ماده ۱۰۰ ق.م.م، ۱۰۰ برابر معافیت موضوع ماده (۸۴) قانون مالیات‌های مستقیم برای عملکرد سال ۱۴۰۰ تعیین شد. بر این اساس صاحبان مشاغل موضوع تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم با جمع فروش (درآمد) تا مبلغ ۴۸/۰۰۰/۰۰۰ ریال امکان پرداخت مالیات مقطوع تعیین شده در راستای تبصره فوق را خواهند داشت که این مسئله باعث افزایش ۵۰ درصدی متقاضیان پرداخت مالیات مقطوع موضوع تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم نسبت به سال گذشته شد.

برای تکریم مودیان و در نظر گرفتن شرایط پاندمی کرونا و تأثیر آن بر کسب و کار اصناف، علاوه بر افزایش حد شمول استفاده از تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم، ضریب سودآوری فعالیت‌صاحبان مشاغل ۵۰ درصد کاهش یافت که این اقدام مهم موجب شد در خرداد و تیر ۱۴۰۱ برای

نوع اظهارنامه	تعداد مودی (هزار نفر)	درآمد حاصله (میلیارد تومان) (قطعی)
عملکرد سال ۹۸	۹۸	۱۴۰۰
اظهارنامه	۲۲۴	۲۲۰۵
تبصره ماده ۱۰۰	۳۳۷	۸۹۲
مجموع	۵۵۱	۳۰۲۴
عملکرد سال ۹۹	۹۹	۱۴۰۰
اظهارنامه	۲۶۷	۲۶۰۰
تبصره ماده ۱۰۰	۳۷۴	۹۶۸
مجموع	۶۴۱	۳۵۶۸
عملکرد سال ۱۴۰۰	۱۴۰۰	۱۴۰۰
اظهارنامه	۲۸۴	۱۱۹۵
تبصره ماده ۱۰۰	۶۱۷	۲۶۰۲
مجموع	۹۰۱	۳۷۹۸

بسترسازی دریافت مالیات واقعی مشاغل خاص با استفاده از ظرفیت تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم

هیچ ماده و تبصره، بخشودگی و معافیتی برای مشاغلی که فرار مالیاتی دارند در نظر گرفته نمی‌شود. قوانین در حوزه مالیات ستانی باید تغییر کند و جرایم سنگینی

پیگیری فرار مالیاتی این پزشک اقدام کند. به نظر ما این روش راحت‌تر می‌توانیم با فرارهای مالیاتی پزشکان مبارزه کنیم.»

جانجان تأکید کرد: «زمانی که ساختار استاندارد برای پیگیری مشاغلی که فرار مالیاتی زیادی دارند، وجود نداشته باشد مشاغلی مانند پزشکان، پلافروشان، آرایشگاه‌های زنانه، بنگاه‌های املاک، رستوران‌ها و... راحت‌تر از پرداخت مالیات سر باز می‌زنند. به طور مثال پلافروشان برای انجام معامله یا به عابر بانک مراجعه می‌کنند و مبلغ را کارت به کارت می‌کنند یا خریدار را مجبور می‌کنند مبلغ را به حساب فروشنده طلا وریز که این اقدام نوعی پوشوبی محسوب می‌شود.»

وی تصریح کرد: «کارمندان و کارگران در ابتدای ماه مالیات خود را پرداخت می‌کنند، ولی مشاغل خاص نظیر پزشکان، پلافروشان، وکلا و... بعد از یک‌سال به اشکال مختلف از پرداخت مالیات خودداری می‌کنند به همین منظور سازمان امور مالیاتی باید برای آنها جریمه‌های سنگین بدون بخشودگی در نظر بگیرد. مبتنی بر تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم امکان اخذ مالیات واقعی مشاغل خاص براساس حساب‌تجاری صاحبان مشاغل خاص را فراهم خواهد کرد.»

برای مشاغلی مانند پزشکان، پلافروشان و... که فرار مالیاتی دارند در نظر گرفته شود. همچنین سازمان امور مالیاتی باید با هماهنگی وزارت اقتصاد، سازمان برنامه و بودجه و دیگر وزارتخانه برخی از پروژه‌های ملی راهبردی را معرفی کنند تا مردم بدانند مالیاتی که می‌پردازند صرف خدمات‌دهی به خودشان می‌شود. متأسفانه با توجه به اینکه ساختار مالی و بودجه‌ریزی منسجمی نداریم عده‌ای تمایلی به پرداخت مالیات خود ندارند.»

این کارشناس اقتصادی در ادامه در مورد این سؤال که به نظر شما راهاندازی سامانه مودی‌بان و پایانه‌های فروشگاهی راهکار مهمی برای اخذ عادلانه تر مالیات و کاهش فرار مالیاتی، افزایش اطلاعات و شفافیت اقتصادی در کشور است، گفت: «به طور مثال یکی از مشاغلی که فرار مالیاتی بسیار زیادی دارند، پزشکان هستند. پیشینه‌یاد می‌کنم سازمان امور مالیاتی سامانه‌ای به اسم فرار مالیاتی پزشکان راهاندازی کند و مشخصات آن را برای کل مردم ایران پیامک کند، از این طریق مردم می‌توانند کل نظام پزشکی را به این سامانه ارسال کنند تا دولت هرچه سریع‌تر نسبت به

یک کارشناس ارشد بازار سرمایه معتقد است کارمندان و کارگران در ابتدای ماه مالیات خود را پرداخت می‌کنند، ولی مشاغل خاص نظیر پزشکان، پلافروشان، وکلا و... بعد از یک‌سال به اشکال مختلف

از پرداخت مالیات خودداری می‌کنند، به همین منظور سازمان امور مالیاتی باید برای آنها جریمه‌های سنگین بدون بخشودگی در نظر بگیرد. مبتنی بر تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم امکان اخذ مالیات واقعی مشاغل خاص بر اساس حساب تجاری صاحبان مشاغل خاص را فراهم خواهد شد.

فرار مالیاتی همچنان یک چالش مهم برای دولت‌ها در سراسر جهان است، زیرا توانایی تولید درآمدهای مالیاتی پایدار و تأمین مالی خدمات عمومی را تضعیف می‌کند. به ویژه مشاغل با درآمد بالا، اغلب از استراتژی‌های پیچیده‌ای برای به حداقل رساندن بدهی‌های مالیاتی خود استفاده می‌کنند که منجر به از دست دادن درآمد قابل توجهی برای دولت‌ها می‌شود. برای رسیدگی به این موضوع، نظام‌بندی سیستم مالیاتی و اجرای روش‌های جمع‌آوری مالیات هوشمند با هدف فرار دادن مشاغل با درآمدهای کلان و نرخ فرار مالیاتی بالا ضروری است. این مقاله به اهمیت نظام‌مندسازی سیستم مالیاتی، مزایای جمع‌آوری هوشمند مالیات و تأثیر بالقوه بر درآمدهای مالیاتی پایدار می‌پردازد.